

**IT технологиялар мен қосымшалар бойынша
үкіметтік емес ұйымдарға арналған Гайд**

ҚАЗІРГІ ҮЕҰ ҚАНДАЙ ІТ-ҮРДІСТЕРДІ БІЛУІ ТИІС?

Жыл сайын үкіметтік емес ұйымдарға бәсекелестерді ұстап, тиімді жұмыс істеу үшін ІТ саласында көбірек білім қажет.

ҮЕҰ
ұстануы
қажет он
заманауи
ІТ-үрдіс.

1. У НПО есть работоспособный, адаптированный под мобильные устройства сайт.
2. НПО автоматизирует процессы в офисе.
3. НПО автоматизирует коммуникацию с жертвователями, благополучателями и волонтерами.
4. НПО автоматизирует и снижает затраты на обучение сотрудников и благополучателей.
5. НПО позволяет работать сотрудникам там, где им удобно, и хранит данные в «облаках».
6. НПО следит за личной безопасностью сотрудников.
7. НПО следит за безопасностью сайта и документов.
8. НПО знает и соблюдает законы, касающиеся IT.
9. НПО знает, где можно найти финансирование на поддержание IT-инфраструктуры.
10. НПО знает, где найти IT-волонтеров

БҰЛТТЫ ҚЫЗМЕТТЕР ДЕГЕНІМІЗ НЕ ЖӘНЕ ОЛАР НЕ ҮШІН ҚАЖЕТ?

Жағдайды елестетіп көріңіз: ертең сізде маңызды келіссөздер болады және сіздің компьютеріңіз кенеттен қосылуды тоқтатты. Онда презентация, есеп және басқа құжаттар бар. Егер прокуратура компьютерді алып тастаса және файлдарды өшіруге және кіруді шектеуге уақыт болмаса, одан да экстремалды. Немесе сіз жай ғана кеңседен тыс жерде боласыз және белгілі бір құжатта жұмыс істеуге уақыт бар. Барлық осы жағдайларда бұлтты қызметтер пайдалы болады.

Бұлтты қызметтердің арқасында сіз кез-келген жерде командамен бірге кез-келген құжаттармен жұмыс жасай аласыз: Excel кестесінен мультимедиялық презентацияға дейін. Бұлтты қызметтер әртүрлі құрылғылардан қол жетімді, сіз смартфоннан немесе планшеттен файлдар мен жұмыс материалдарына қол жеткізе аласыз.

Төменде файлдарды сақтауға және олармен қашықтан жұмыс істеуге арналған ең танымал бес бұлт платформасы бар:

Google One (Диск): <https://one.google.com>;

Яндекс Диск: <https://disk.yandex.ru>;

Dropbox: <https://www.dropbox.com>;

pCloud: <https://www.pcloud.com/eu>;

Облако Mail: <https://cloud.mail.ru>.

НПО ТАСКМЕНЕДЖЕРЛЕРІ не үшін қажет?

Жұмыс процесін тиісті ұйымдастырусыз міндеттер мен тапсырмалар жиналып, шатастырылады. Олар поштаға және мессенджерлерге жіберіледі, кейбіреулері жобалар мен мерзімдерге сілтеме жасамай-ақ блокнотқа жазылуы мүмкін.

Таск-менеджерлер команда жұмысын үйлестіруге мүмкіндік береді, маңызды мәселелер туралы ұмытпауға және әрбір қызметкердің жұмыс жүктемесін ескеруге көмектеседі. Біз сіздің командаңыз тегін пайдалана алатын алты таск-менеджерді іріктеп алдық:

Asana: <https://app.asana.com>;

Wrike: <https://www.wrike.com/ru>;

«Лидер Таск»: <https://www.leadertask.ru>;

Pyrus: <https://pyrus.com/ru/product>;

Trello: <https://trello.com>;

«Битрикс24»: <https://www.bitrix24.ru>.

ҮЕҰ ҮШІН ҚАНДАЙ МЕССЕНДЖЕРДІ ТАҢДАУ КЕРЕК?

Мессенджерлер қарым-қатынасты тездетеді және бүкіл команда үшін ортақ жұмыс кеңістігін құруға мүмкіндік береді. Олардың саны көп болғандықтан, бүкіл ұйым үшін стандарт ретінде біреуін таңдаған дұрыс. Ең танымал мессенджерлер:

Whatsapp <https://www.whatsapp.com>;

Viber <https://www.viber.com/ru>;

Telegram <https://telegram.org>;

Skype <https://www.skype.com/ru>;

Facebook Messenger <https://www.messenger.com>;

Signal <https://signal.org/ru>;

Яндекс.Мессенджер <https://yandex.ru/messenger>.

Пайдалы сілтемелер

Удаленкада: сіздің командаңызды қашықтықтан жұмыс істеуге арналған ең жақсы құралдар, "Әлеуметтік технологиялар жылыжайы": <https://te-st.ru/2020/03/19/toolsfor-remote-work>

Мессенджерлер мен қауіпсіздік қатерлері. "Әлеуметтік технологиялар жылыжайы" WhatsApp тарауымен бірге мессенджерлердің құпиялылығы туралы ойланамыз: <https://te-st.ru/2020/08/06/whatsapp>

Стресссіз: қашықтағы топты басқарудың 25 әдісі, "Әлеуметтік технологиялар жылыжайы": <https://te-st.ru/2020/07/25/remote-work-canva>

Тайм-менеджментке, ақпаратты сақтауды және командамен қарым-қатынасты ұйымдастыруға арналған құралдар, "Әлеуметтік технологиялар жылыжайы": <https://te-st.ru/2018/04/04/tools-for-personal-development>

CRM ДЕГЕНІМІЗ НЕ? CRM ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖАСАУШЫЛАР МЕН ЕРІКТІЛЕРМЕН ҚАЛАЙ ЖҰМЫС ІСТЕУГЕ КӨМЕКТЕСЕДІ?

CRM (Customer Relationship Management) - бұл мәліметтер базасы. ҮЕҰ оны әдетте демеушілер, еріктілер, қайырымдылық туралы мәліметтерді жинау және талдау үшін пайдаланады.

Мұндай база сақтауға және жүйелеуге мүмкіндік береді:

- атаулар, негізгі байланыстар;
- сайтқа, әлеуметтік желілерге кіру жазбалары, қайырымалдықтар туралы деректер;
- алғашқы байланыс күндерін, алғашқы күндер мен тұрақты қайырымдылық күндерін, қаражат салу тәсілдерін көрсетіңіз;

- әрбір нақты донор/волонтер қайдан пайда болғаны туралы ақпарат;
- донорлармен, серіктестермен, еріктілермен және т. б. қарым-қатынас тарихы.

CRM қазіргі серіктестер туралы ақпаратты тәртіппен сақтауға және маркетингтік коммуникацияларды талдау арқылы жаңаларын табуға көмектеседі.

Тегін және шартты түрде тегін CRM:

Supasoft: <https://supasoft.ru>;

«Битрикс24»: <https://www.bitrix24.ru>;

Onlyoffice: <https://www.onlyoffice.com>;

«Планфикс»: <https://planfix.ru>;

«Мегаплан»: <https://megaplan.ru>;

Sails CRM: <https://sails-crm.com>.

Пайдалы сілтемелер

CRM-жүйесін қалай таңдауға болады: жетекші қайырымдылық қорларының ұсыныстары мен тәжірибесі, "Әлеуметтік технологиялар жылыжайы": <https://te-st.ru/reports/meetup-crm-for-ngo>

ҮЕҰ үшін CRM: донорлармен жұмысты қалай автоматтандыру керек, ASI: <https://www.asi.org.ru/news/2019/02/25/crmdlyankoka>

ҮЕҰ ұйымдастырған және ҮЕҰ үшін құрылған CRM мысалдарын келтірейік

"Ночлежки" CRM <https://homeless.ru/>

Баспанасыз адамдарға көмек көрсетумен айналысатын "Ночлежка" қайырымдылық ұйымы "көпфункционалды әлеуметтік қызметкер кабинеті" (КӨҚК) атты өзінің CRM-бағдарламасын әзірлеп, іске қосты.

КӨҚК ҮЕҰ қамқорлығындағылар туралы ақпаратты базаға енгізуге және деректерді талдауға мүмкіндік береді. Бағдарлама ашық бастапқы

кодпен орналастырылған-бұл оны өзіңіз үшін өзгертуге болатындығын білдіреді.

КӘҚК-ны "Ночлежкадан" жүктеу және орнату үшін сауалнаманы толтыру қажет. Бір апта ішінде топ өкілдері өтініш берушімен байланысып, оны енгізуге көмектеседі. GitHub-тегі қызмет коды: [https://github.com / homelessru](https://github.com/homelessru)

"Біздің балалар" қорының CRM (DRM) <https://detinashi.ru>

Әлеуметтік жетімдіктің алдын-алу Қоры 2017 жылы президенттік грантты алғаннан кейін өзінің платформасын жасады. Жүйе донорлармен және бенефициарлармен жұмысты автоматтандыруға мүмкіндік береді: деректерді жинайды, интернеттегі қайырымдылықты бақылайды, есептер шығарады. Бұл бұлтты жүйе, сондықтан сізге Қосымша жабдық немесе it-мамандардың қызметтері қажет емес. DRM ақылы, бірақ коммерциялық әріптестерге қарағанда арзан.

Philin CRM <http://philin-crm.org/>

TERASOFT негізіндегі CRM коммерциялық емес сектордың ерекшеліктерін ескереді. Бұл Philin платформасының дамуы, ол 2014 жылдан бастап коммерциялық емес ұйымдарға инфрақұрылымдық қызметтерді ұсынады.

ОНЛАЙН-БІЛІМ БЕРУ: ҮЕҰ ӨЗ ЖҰМЫСЫНДА ҚАНДАЙ СЕРВИСТЕРДІ ПАЙДАЛАНА АЛАДЫ?

ҮЕҰ-бұл өз тілі, құндылықтары мен білімі бар ерекше әлем. Бұл білімді қызметкерлерге, еріктілерге, әріптестерге беру оңай емес, оқыту уақытты және басқа ресурстарды қажет етеді. Онлайн форматтар бұл процесті жүйелеуге және оқу бағдарламаларын қамтуды арттыруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, онлайн оқытуды жеке өнім ретінде дамытуға болады: курстарға қол жетімділік пен қосымша қызметтерді сату Коммерциялық емес ұйым үшін тағы бір табыс көзі бола алады.

Біз кез-келген курсты құруға және тегін жүктеуге болатын үш платформаны таңдадық:

- Udemy: <https://www.udemy.com/ru/>;
- Stepik: <https://welcome.stepik.org/ru/>;
- Eduardo: <https://eduardo.studio/tarify>.

Қашықтықтан оқытудың ең қарапайым түрлерінің бірі – вебинарлар. Вебинарды ұйымдастырудың негізгі факторлары-сайттың сенімділігі мен сапасы.

Вебинарларға арналған ең танымал қызметтер:

- MyOwnConference: <https://myownconference.ru>;
- AnyMeeting: <https://www.intermedia.net>;
- ClickMeeting: <https://clickmeeting.com/ru>;
- GoToMeeting: <https://www.gotomeeting.com>;
- Skype для бизнеса: <https://www.skype.com/ru/business>;
- Zoom Meeting: <https://zoom.us>.

Егер сіз өзіңіздің білім беру бағдарламаларыңыздың барлығына қол жетімді болуын қаламасаңыз және сіз үшін қауіпсіздік маңызды болса, Moodle көмегімен өз хостингіңізде жүйені құруға болады: <https://moodle.org>. Moodle-бұл маңызды және икемді құрал, сонымен қатар тегін, бірақ оны орнату үшін сізге бағдарламашылардың көмегі қажет.

ҮЕҰ-ҒА САЙТ НЕ ҮШІН ҚАЖЕТ?

ҮЕҰ сайтының бірнеше негізгі міндеттері бар.

Ақпараттық. Жалпы жағдай: адам сіз туралы бірдеңе естіген, атын есте сақтаған және енді көбірек білу үшін шолғышты ашады. Егер ол интернеттен ұйымның ресми сайтына таппаса, оған деген сенім төмендейді.

Фандрайзинг. Сайттың көмегімен сіз ұйымның қамқоршылары үшін де, әкімшілік қажеттіліктер үшін де ақша жинай аласыз. Әлеуметтік желілердегі төлемдер сайтқа қарағанда аз сенім тудырады.

Оқыту. Бұл сайтта бенефициарлар, мамандар мен БАҚ үшін пайдалы материалдарды сақтау жақсы. Барлық материалдарды қолмен өткізгеннен гөрі бірнеше сілтеме беру оңайырақ.

САЙТ ҰҒЫМЫНА НЕ КІРЕДІ?

Домен

Домен-бұл сіздің сайтыңыздың мекен-жайы. Толық домен атауы доменнің тікелей атауынан және одан әрі нүктелермен бөлінген барлық

домендердің атауларынан тұрады. Мысалы, толық аты civilalliance.kz Екінші деңгейдегі kz доменін білдіреді, ол civilalliance бірінші деңгейдегі доменге кіреді. Күнделікті сөйлеуде домендік атау көбінесе толық домен атауын білдіреді. Доменді таңдағанда, ең жақсы нәрсе-бұл сіздің веб-сайтыңыздың қай Домен аймағында болатынын таңдау.

Коммерциялық емес ұйым үшін мұндай домендік аймақтарды таңдаған дұрыс:

- . kz - сайт Қазақстанда орналасқанын білдіреді;
- . org-бұл сайт бизнеске емес, коммерциялық емес ұйымға тиесілі дегенді білдіреді.

Біз кириллицалық домендерді қолданбауды ұсынамыз, өйткені сілтемелерді көшірген кезде кириллицалы домендер оқылмайтын таңбалар ретінде көрсетілуі мүмкін

Хостинг

Хостинг-бұл сіздің сайтыңыздың файлдары орналасқан жер. Хостинг компаниялары өте көп, бірақ біз тәулік бойы техникалық қолдау көрсететін және хакерлік шабуылдардан қорғайтын ірі компанияларды таңдауға кеңес береміз.

Басқару жүйесі (CMS)

Егер сіз веб-сайтта жаңа бетті құру немесе тіпті жаңалықты жариялау қажет болған кезде жұмыс жасаушыны тартқыңыз келмесе, веб-сайтыңыздың CMS (content management system) болуы керек. Оның көмегімен сіз болашақта веб-сайтыңызды басқара аласыз. CMS өте көп. Ең танымал туралы сөйлесейік.

WordPress

Бұл ең танымал CMS: пайдаланушылардың жартысынан көбі WordPress-ті жақсы көреді. Мұның себебін түсіну үшін оның сипаттамаларын қарастырайық.

- Галереяларға, форумдарға, көп тілділікке, әртүрлі каталогтарға, дүкендерге және т. б. арналған плагиндердің, тақырыптардың, виджеттердің кең жиынтығы □

- WYSIWYG және Gutenberg редакторы html белгілеу және басқа тілдерге қатысты проблемалары бар адамдарға өмірді жеңілдетеді.
- Техникалық тәжірибе қажет емес. Басқару тақтасы басқа CMS-ке қарағанда әлдеқайда қарапайым: PHP және CSS файлдарын тікелей басқару тақтасында өңдеуге болады. Мысалы, Drupal немесе Joomla-дан айырмашылығы кез-келген мәтіндік редактордан мәтінді оңай енгізуге болады.
- WordPress-бұл клиенттер үшін веб-сайттар құратын әзірлеушілер мен дизайнерлер үшін өте күшті құрал.

Joomla

- Drupal-мен салыстырғанда қарапайымдылығына қарамастан, Joomla-толыққанды даму құралы. Оның артықшылығы неде?
- Қол жеткізуді басқару протоколдарын қолдау (OpenID, LDAP, Gmail.com).
- Әр түрлі функциялары бар ыңғайлы басқару панелінің болуы: шаблондар, стильдер, мәзірді басқару және т. б.
- Тәжірибесіз пайдаланушылар үшін қарапайым орнату процесі.

Drupal

- Drupal-дің әрбір жаңа шығарылымымен пайдалану жағынан бәрі жеңілдейді. Төменде осы CMS ерекшеліктері келтірілген.
- Жүйеде кез-келген проблеманы болдырмауға мүмкіндік беретін ілмектер (ілмектер) болуы.
- ССК және VIEWS модульдері деректердің еркін түрлерін және олардың дисплейін құруға мүмкіндік береді.
- Тахопому модулі мазмұнды деңгейлер, белгілер және санаттар бойынша жүйелеуге мүмкіндік береді.
- Сайтқа пайдаланушы блогтарын, OpenID, форумдар, профильдер және т.б. қосуға мүмкіндік беретін көптеген модульдер, оның функционалдығын арттырады.

Мобильді трафиктің үлесі 50% - ға, ал кейбір салаларда 90% - ға жетті, сондықтан сіздің сайтыңыздың планшеттер мен телефондарда жақсы көрінуі өте маңызды. Біз жеке мобильді нұсқаны жасауды ұсынбаймыз. Сайттың бейімделгіш орналасуы болған кезде және экран өлшеміне байланысты қалпына келтірілгенде әлдеқайда жақсы

САЙТТЫ ҚАЛАЙ ҚҰРУҒА БОЛАДЫ?

Егер ұйым немесе еріктілер қозғалысы өз жұмысын енді ғана бастаса, әдетте ақша да, сайт қандай болуы керек және одан қандай мүмкіндіктер қажет екендігі туралы нақты түсінік жоқ. Бұл жағдайда сайтты өзіңіз жасаудың мағынасы бар. Ол ұйымды бірінші кезеңде көрсете алады және болашақ күрделі сайттың прототипі ретінде жұмыс істей алады. Жобамен жұмыс жасау таза параққа қарағанда әлдеқайда оңай.

Қазір веб-сайттар құруға арналған көптеген платформалар бар. Олардың ішіндегі ең танымалдары:

- Tilda: <https://tilda.cc/ru>;
- WordPress: <https://ru.wordpress.org> (в том числе специально созданная тема для НПО «Кандинский» <https://knd.te-st.ru>);
- Wix: <https://ru.wix.com>;
- Google сайты: <https://sites.google.com>.